

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 4 december 2012

661/2012

Lag

om Konkurrens- och konsumentverket

Utfärdad i Helsingfors den 30 november 2012

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverket

1 §

Ansvarsområde

För att genomföra konkurrens- och konsumentpolitiken, säkerställa att marknaden fungerar, verkställa konkurrenslagen (948/2011) och genomföra Europeiska unionens konkurrensregler samt för att trygga konsumenternas ekonomiska och rättsliga ställning finns Konkurrens- och konsumentverket. Vid Konkurrens- och konsumentverket finns det en konsumentombudsman.

2 §

Uppgifter

Konkurrens- och konsumentverket

1) lägger fram förslag och tar initiativ till främjande av konkurrensen, till utveckling av konkurrensbegränsande bestämmelser och föreskrifter samt till utveckling av konsumentpolitiken och konsumentskyddet,

2) sköter de uppgifter som verket har en-

ligt konkurrenslagen och utövar tillsyn över att de beslut som fattats med stöd av konkurrenslagen iakttas,

3) främjar och genomför konsumentupplysning och konsumentfostran,

4) utför undersökningar, utredningar och jämförelser som hänför sig till verkets ansvarsområde,

5) sköter andra uppgifter som det föreskrivs att verket ska sköta eller som ålagts verket.

I fråga om de uppgifter inom tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen som ska skötas av konsumentombudsmannen gäller vad som särskilt föreskrivs om dem. Konsumentombudsmannen får framlägga förslag och ta initiativ till ändring av lagstiftningen i syfte att avhjälpa brister som denne upptäckt vid tillsynen.

Närmare bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Ledning och beslutanderätt

Konkurrens- och konsumentverket leds av en generaldirektör som utnämns av statsrådet. Generaldirektören ansvarar för utveckling av

verksamheten och för att verksamheten ger resultat och att målen nås.

Vid Konkurrens- och konsumentverket finns det dessutom två överdirektörer som utnämns av statsrådet. Den ena av överdirektörerna är chef för ansvarsområdet för konkurrensfrågor och den andra överdirektören är chef för ansvarsområdet för konsumentfrågor. Den överdirektör som är chef för ansvarsområdet för konsumentfrågor är konsumentombudsman.

Generaldirektören avgör de ärenden som ska avgöras av Konkurrens- och konsumentverket, om det inte föreskrivs eller i arbetsordningen bestäms att någon annan tjänsteman ska avgöra dem.

Generaldirektören fastställer Konkurrens- och konsumentverkets arbetsordning.

Generaldirektören får i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars på basis av arbetsordningen ska avgöras av en underlydande tjänsteman. Generaldirektören får inte förbehålla sig rätten att avgöra tillsynsärenden som enligt vad som föreskrivs hör till konsumentombudsmannens uppgifter.

Närmare bestämmelser om ledning och beslutanderätt får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Övervakarnas oberoende

Konsument- och konkurrensverkets tillsynsfunktioner i konkurrensärenden och konsumentärenden ska ordnas så att verkets och konsumentombudsmannens oberoende och opartiskhet vid skötseln av de tillsynsuppgifter som ankommer på dem tryggas.

5 §

Delegation

Vid Konkurrens- och konsumentverket kan det finnas en delegation. Delegationen tillsetts av arbets- och näringsministeriet.

Bestämmelser om delegationens uppgifter och sammansättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Skyldighet att lämna uppgifter

En näringsidkare är skyldig att lämna Konkurrens- och konsumentverket uppgifter om minutförsäljningspriser på konsumtionsnyttigheter och konsumenttjänster för de undersökningar, utredningar och jämförelser som avses i 2 § 1 mom. samt att lämna konsumentombudsmannen uppgifter för de tillsynsuppgifter som avses i 2 § 2 mom. Konkurrens- och konsumentverket får bestämma att uppgifter ska lämnas även till regionförvaltningsverken.

Konkurrens- och konsumentverket och konsumentombudsmannen kan förena skyldigheten att lämna uppgifter med vite. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen (1113/1990).

7 §

Uppgifternas prioritetsordning

Konkurrens- och konsumentverket i fråga om konsumentärenden och konsumentombudsmannen ska vara verksamma i synnerhet inom de områden som har avsevärd betydelse för konsumenterna eller inom vilka det kan antas att problem som gäller konsumenternas ställning förekommer mest allmänt.

2 kap.

Särskilda bestämmelser om konsumentombudsmannen

8 §

Rätt att utföra inspektioner

Konsumentombudsmannen har rätt att utföra inspektioner i näringsidkares lokaler, om detta är behövt för att utreda en sådan överträdelse inom gemenskapen som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddsåtgärder ("förordningen om konsumentskyddssamarbete"), el-

ler för att få en sådan överträdelse att upphöra. Inspektioner får dock inte utföras i lokaler som används för permanent boende.

Polisen ska lämna konsumentombudsmannen handräckning för utförande av inspektioner enligt 1 mom.

9 §

Konsumentombudsmannens förhandlingsplikt

När konsumentombudsmannen observerar att en näringsidkare vidtagit en lagstridig åtgärd ska konsumentombudsmannen försöka förmå näringsidkaren att frivilligt avstå från den. Vid behov ska konsumentombudsmannen vidta de tvångsåtgärder som ärendet kräver eller föra ärendet till domstol.

10 §

Förbud som meddelas av konsumentombudsmannen

Om konsumentombudsmannen har rätt att förbjuda ett lagstridigt förfarande med stöd av någon annan lag, ska ett förbud eller ett interimistiskt förbud meddelas på det sätt som anges i denna paragraf.

Konsumentombudsmannen får meddela förbud i ärenden som inte har avsevärd betydelse för tillämpning av lag eller i övrigt. Ett förbud förfaller, om den som förbudet gäller inom en utsatt tid om minst åtta dagar efter att ha fått del av beslutet, skriftligen eller hos Konkurrens- och konsumentverket muntligen meddelar att han motsätter sig förbudet.

Konsumentombudsmannen får meddela ett interimistiskt förbud, om det på grund av ärendets omfattning eller förfarandets snabba verkan eller av något annat särskilt skäl är behövt att skyndsamt hindra ett förfarande som avses i 1 mom. Konsumentombudsmannen ska föra ett beslut om interimistiskt förbud till marknadsdomstolen inom tre dagar från det att beslutet meddelades vid äventyr att förbudet annars förfaller.

Konsumentombudsmannen får förena ett förbud med vite. Beslut om utdömande av vite fattas av marknadsdomstolen.

11 §

Begäran om utlåtande

Innan konsumentombudsmannen meddelar ett i 10 § avsett förbud eller interimistiskt förbud eller för ett ärende till marknadsdomstolen ska konsumentombudsmannen begära utlåtande av Finansinspektionen, om ärendet gäller

1) ett av Finansinspektionens tillsynsobjekt, ett utländskt tillsynsobjekt eller dess filial eller en utländsk försäkringsmäklare enligt 45 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) marknadsföring av värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989).

12 §

Beslutanderätt

Konsumentombudsmannen får i ärenden där praxis i fråga om lagens tillämpning är vedertagen överföra beslutanderätt på en underlydande tjänsteman samt förordna en underlydande tjänsteman att på konsumentombudsmannens vägnar föra talan eller bistå en konsument vid domstol.

13 §

Bistående av konsumenter

Konsumentombudsmannen får bistå eller förordna en underlydande tjänsteman att bistå en konsument i skötseln av ett enskilt ärende, om detta är viktigt med tanke på tillämpningen av lagen och konsumenternas allmänna intresse eller om en näringsidkare inte iakttar konsumenttvistenämndens beslut.

I sådana fall som avses i 1 mom. får konsumentombudsmannen besluta att de rättegångskostnader som uppkommer för konsumenten själv, eller motpartens rättegångskostnader som konsumenten åläggs att betala, helt eller delvis ska betalas med medel som reserverats för Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader.

Om en näringsidkare som är konsumentens motpart i ett fall som avses i 1 mom. förlorar målet vid en rättegång, är näringsidkaren

skyldig att i enlighet med de grunder som gäller för ersättning av rättegångskostnader parter emellan betala staten ersättning för skäliga kostnader för bistående av konsumenten.

14 §

Gruppklagomål

Konsumentombudsmannen får på eget initiativ som gruppklagomål till konsumenttvistenämnden föra tvistemål som hör till nämndens behörighet och som kan behandlas som gruppklagomål i enlighet med lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007).

15 §

Grupptalan

Konsumentombudsmannen får väcka grupptalan i enlighet med vad som närmare föreskrivs i lagen om grupptalan (444/2007).

16 §

Ändringssökande

I konsumentombudsmannens beslut i ärenden som hör till marknadsdomstolens behörighet eller som gäller bistående av konsumenter enligt 13 §, anförande av gruppklagomål enligt 14 § eller väckande av grupptalan enligt 15 § får ändring inte sökas genom besvär. I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) eller i någon annan lag.

Helsingfors den 30 november 2012

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

3 kap.

Ikraftträdande

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013. Genom denna lag upphävs lagen om konkurrensverket (711/1988) och lagen om Konsumentverket (1056/1998).

18 §

Övergångsbestämmelser

Konkurrens- och konsumentverket fortsätter Konkurrensverkets och Konsumentverkets verksamhet. De ärenden som är anhängiga hos Konkurrensverket och Konsumentverket vid ikraftträdandet av denna lag och ämbetsverkens gällande åtaganden och avtal samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem överförs till Konkurrens- och konsumentverket.

Hänvisningar i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den till lagen om konkurrensverket eller lagen om Konsumentverket, som upphävs genom denna lag, ska när denna lag har trätt i kraft avse denna lag. Hänvisningar i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den till Konkurrensverket eller Konsumentverket, ska när denna lag har trätt i kraft avse Konkurrens- och konsumentverket.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*